

Collegium 419

vokální soubor staré hudby ♦
early music vocal ensemble
vokalensemble für alte musik

P R O J E K T O V Ý L I S T

♦ Stabat Mater

Jan Dismas Zelenka (1679-1745)

Domenico Scarlatti (1685-1757)

Antonio Caldara (1670/1-1736)

František Ignác Tůma (1704-1774)

Latinská báseň Stabat Mater, kterou ve třináctém století napsal františkánský mnich Jacopone da Todi, je nádhernou ukázkou středověké náboženské poezie. V patnáctém století byla vybavena chorální melodií a stala se součástí liturgie (i když da Todi ji tak nezamýšlel). Tridentýský koncil text sice ze souboru mešních zpěvů vyloučil, ale papež Benedikt XIII. jej v roce 1727 opět do liturgie zařadil.

Pro svůj poetický půvab, pravidelnou metriku trochejských veršů s libozvučnými rýmy a především pro svůj nadčasový, obecně lidský a hluboce emocionální náboj, byla báseň často zhudebňována. Nejvíce zhudebnění vzniklo po roce 1700 v Itálii (Pergolesi, Bononcini, Astorga, Vivaldi, oba Scarlattiové...). Jednak proto, že zde vládl velmi silný mariánský kult, ale také proto, že text Stabat Mater je svou zpěvností příbuzný italštině. Když jej člověk čte, skládá se samovolně do melodií, má svůj jemný a vznešený puls. Od roku 1727 se sekvence Stabat Mater zpívá v kostelech 12. září, na svátek Sedmiboletné Panny Marie. Příběh, který se skrývá za básní, ale patří mnohem více k době postní, pašijové. Kristova tragédie, viděna pohledem zoufalé a milující matky, pro nás získává důležitý lidský rozměr. Kristus není jen syn boží, je rovněž stejnou měrou synem ženy, člověkem. A ponížení, které matka zažívá u paty kříže, může člověk mnohem spíše pochopit, uvědomit si a pocítit. Není náhodou, že právě skrze bolest matčinu autor básně následuje Krista, chce se s ním ztotožnit, chce nést jeho kříž a být účasten jeho muk. A není náhodou ani to, že skladatelé se k této básni uchylují často v těžkých životních chvílích, kdy cítí potřebu porovnat svou bolest s bolestí matky boží a znovu zvednout hlavu tváří v tvář těžkému osudu.

Jan Dismas Zelenka	OMNES AMICI MEI CALIGAVERUNT OCULI MEI (Responsoria pro Hebdomada Sancta, ZWV 55, 1723)	satb satb
Domenico Scarlatti	STABAT MATER á10	ssss / aa / tt / bb soli
Antonio Caldara	CRUCIFIXUS á16	ssss / aaaa / tttt / bbbb soli
František Ignác Tůma	STABAT MATER	satb

- délka programu: ca. 70 minut + přestávka
- obsazení: smíšený sbor, basso continuo

Collegium 419 je vokální soubor specializující se především na historicky poučenou interpretaci hudby 16. - 18. století.

Vystupuje v různých obsazeních od vokálního ansámblu po smíšený komorní sbor.

Vedle ryze vokálních vystoupení se podílí rovněž na společných produkcích s instrumentálními soubory používajícími dobové nástroje.

Soubor se vyznačuje vyspělou hlasovou kulturou, charakteristickou barvou hlasů zpěváků školených v interpretaci staré hudby a schopností sólového projevu jednotlivých členů souboru. Spolupracuje s předními muzikology a s instrumentalisty věnujícími se historicky poučené interpretaci staré hudby, uvedlo společné projekty např. se soubory Hipocondria, la Gambetta, Ritornello ad.

Větší část jeho repertoáru je z oblasti duchovní hudby.